

CONSELLS D'AUTOPROTECCIÓ DAVANT D'UN ACCIDENT GREU EN UN ESTABLIMENT AMB SUBSTÀNCIES PERILLOSES. RISC QUÍMIC

- En el terme municipal de Girona només hi ha una instal·lació considerada d'ALT risc segons el Pla d'emergència exterior del sector químic de Catalunya (PLASEQCAT). És la corresponent als dipòsits d'emmagatzematge de gasolines i gasoils que té l'empresa **Compañía Logística de Hidrocarburos (CLH)** a l'Avellaneda, i que també ocupa terrenys dels municipis de Vilablareix i Fornells de la Selva.
- Els escenaris accidentals que es poden produir a l'interior de la instal·lació de CLH a Girona, un incendi, un núvol inflamable i/o explosió, es consideren que no afectaria a cap edifici fora de la instal·lació química. La zona d'intervenció i d'alerta de l'accident quedaria circumscrit pràcticament dins el perímetre de la mateixa instal·lació.
- En un incendi en la instal·lació de CLH a Girona, el fum procedent de la combustió dels carburants podria ser molest i afectar les vies respiratòries de les persones de la zona més propera a la instal·lació. El núvol tòxic o de fum intens afectaria a les àrees que quedessin a favor del vent, i el grau d'afectació dependria del producte, de la concentració, de la distància i del temps d'exposició.
- Girona té un pla d'actuació municipal vinculat al Pla d'emergència exterior del sector químic de Catalunya (PLASEQCAT).

Recomanacions bàsiques si es troba prop d'una indústria perillosa:

- Conegui quin és el sistema d'alarma establert per avisar a la població en cas d'emergència¹. La instal·lació de CLH a Girona no té sistema d'alarma.
- Informi's de quins són els escenaris possibles d'accidentalitat de la indústria i les seves conseqüències. Els escenaris accidentals dels dipòsits de CLH a Girona no tenen afectació fora del propi centre, però ha de saber que podria haver fum molt molest.
- Obtingui la informació necessària sobre que fer si es produeix un accident químic.
- Tingui un aparell de ràdio que funcioni amb bateries. Així podrà estar permanentment informat a través de les emissores radiofòniques. Sobre les xarxes socials només segueixi les informacions que procedeixen de les Administracions públiques.
- Recordi tenir en bon estat, i carregades, bateries o piles elèctriques per les llanternes i la ràdio portàtil.
- Si viu prop d'un establiment de risc, sàpiga quines són les habitacions de casa seva més protegides (les més interiors) i les que poden ser més aïllades de l'ambient exterior.

¹ Hi ha zones de molt alt risc on s'instal·len sirenes d'alerta, les quals es posen en funcionament en cas d'emergència. L'inici de l'alerta s'anuncia amb un so de sirena que repeteix un senyal d'un minut de durada, espaiats per 5 segons de silenci. El final de l'emergència s'anuncia amb un senyal continu de sirena durant 30 segons.

Núvol tòxic – Fuites tòxiques

És l'expulsió accidental de substàncies tòxiques cap a l'exterior del recipient que les conté.

En el cas de gasos i vapors, l'efecte principal és la formació d'un núvol tòxic, o com a mínim, molest, les característiques del qual variaran segons quin sigui el producte, les condicions meteorològiques, la morfologia del terreny, etc.

Les àrees que quedin a favor del vent es veuran afectades pel núvol, i el grau d'afectació dependrà del producte, de la concentració, de la distància i del temps d'exposició.

Si hi ha un núvol tòxic o un núvol de fum intens, ha d'actuar de manera diferent si es troba dins d'un edifici o fora.

Si es a casa seva o dins d'un edifici:

- Confini's, tanqui's, si és possible a les habitacions més interiors o amb menys contacte amb l'exterior.
- Tanqui les portes i les finestres.
- Pari els sistemes de climatització i ventilació.
- Segueixi les instruccions de les autoritats o dels seus agents (policia, bombers...).
- Pot rebre instruccions per megafonia procedents de vehicles de policia.
- Escolti les emissores locals de ràdio, poden donar informació sobre l'emergència, la seva evolució, i les mesures concretes o consells a seguir.
- No fumi, ni encengui foc, per precaució.
- No utilitzi el telèfon, deixi les línies lliures per als equips de socors. Si tothom truca per telèfon es poden col·lapsar les línies telefòniques i les trucades d'emergència o les peticions de serveis importants poden quedar sense resposta.
- Si té fills o filles o familiars en edat escolar, no es preocupi, no vagi a buscar-los, confiï amb el personal de l'escola, ells també es tancaran, si s'escau. Si vostè surt, s'exposa al risc i a més a més, si tothom ho fa, es poden produir problemes circulatoris o col·lapses.

Si es troba a l'exterior, tingui en compte que:

- Un vehicle no és un lloc més segur. Intenti entrar al primer edifici que trobi.
- Si va a peu, refugiï també dins un edifici.

Després del núvol tòxic:

- No surti fins que ho comuniqui les autoritats (per ràdio), o la policia per megafonia. L'aire encara podria estar contaminat o resultar molt molest .
- Ventilï tot el local, una vegada hagin autoritzat a sortir.

Explosió

És una reacció produïda a molt alta velocitat, amb l'expansió molt violenta de gasos.

L'efecte principal de les explosions és la generació d'ones de pressió, que poden arribar a destruir estructures en els punts més propers. A l'exterior poden suposar el trencament de vidres i danys estructurals de petita magnitud. Un altre efecte a tenir en compte és la projecció de fragments.

Si hi ha perill d'explosió

Si és a casa seva o dins d'un edifici:

- Allunyi's de les finestres i tanqui's 'a la part oposada al lloc on s'espera l'explosió.
- Si és possible, i si es preveu que hi ha temps, protegeixi els vidres fent-hi una creu amb cinta aïllant.
- Baixi les persianes i corri les cortines.
- Utilitzi les taules, les cadires i els mobles com a barrera.

Si es troba a l'exterior, tingui en compte que:

- Protegeix-te darrere de talussos naturals, si és possible.

Incendi

Consisteixen en la reacció d'oxidació ràpida entre un combustible i generalment l'oxigen de l'aire.

Un incendi en una instal·lació química es caracteritza per la producció de flames i la generació de gran quantitat de fum.

Les flames poden comportar cremades per radiació tèrmica, normalment només a l'interior de l'empresa, i els fums poden arribar a ser tòxics o asfixiants. Tot depèn dels productes de combustió, la distància i el temps d'exposició.

Si hi ha un incendi en un establiment químic

- No vagi a veure-ho. No ajudi a col·lapsar els accessos.
- Allunyis del lloc. Tingui present que la radiació tèrmica pot provocar ferides greus a distància.
- Deixi actuar als bombers i als serveis d'emergència. Segueixi les seves instruccions.
- Segueixi l'evolució de l'emergència per les autoritats a través dels mitjans de comunicació. Tingui cura amb les notícies falses o no contrastades o confirmades.

Més informació

- Risc químic. Generalitat de Catalunya. Web <http://interior.gencat.cat/riscquimic>
- Ajuntament de Girona. Twitter @girona_cat
- Generalitat de Catalunya. Protecció Civil. Twitter @emergenciescat